

ÎNCHEIERE

22 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Cravenco Sofia,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cravenco Sofia și
Gravenco Gheorghii împotriva Valentinei Chironda, intervenient accesoriu
Ocerentiuc Marina și Ocerentiuc Serghei cu privire la încasarea sumei și repararea
prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017, prin care a fost
respins apelul declarat de Cravenco Sofia și menținută hotărârea Judecătoriei
Ciocana mun. Chișinău din 12 mai 2016, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 02 aprilie 2012, Cravenco Sofia și Cravenco Gheorghii,
reprezențați de avocatul Bucicov Sergiu au depus cerere de chemare în judecată
împotriva Valentinei Chironda, intervenient accesoriu Ocerentiuc Marina și
Ocerentiuc Serghei cu privire la încasarea sumei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantii au indicat că la 01 aprilie 2005 între
Cravenco Gheorghii cu calitatea de vânzător și Chironda Valentina cu calitatea de
cumpărător a fost încheiat contractul de vânzare - cumpărare a apartamentului nr. 93
din str. Florilor 16/2 mun. Chișinău, în care locuiau Cravenco Sofia, Cravenco
Gheorghii și feciorul invalid - Cravenco Mihail.

Menționează reclamantii că prezentându-se la data respectivă la notar au
considerat că semnează un contract de împrumut, deoarece conținutul contractului
era în limba de stat și nu le-a fost tradus în limba rusă pe care o vorbesc.

Relatează că contractul din 01 aprilie 2005 în bază căruia au înstrăinat
apartamentul nr. 93 din str. Florilor 16/2 mun. Chișinău este unul fictiv, deoarece
suma contractului de 17 000 dolari SUA, constituia suma împrumutului acordat
intervenientului accesoriu Marina Ocerentiuc pentru deschiderea unei afaceri.

Mai mult, apartamentul vândut conform datelor de la agențiile imobiliare la
data de 01 aprilie 2005 costa 45 000 dolari SUA, adică cu 28 000 dolari SUA mai
mult decât prețul indicat în contractul de vânzare - cumpărare.

Astfel, consideră că Chironda Valentina s-a îmbogățit fără justă cauză cu suma de 28 000 dolari SUA, ceea ce constituie diferența de preț dintre costul real al apartamentului de 4 5000 dolari SUA și banii primiți în baza contractului de vânzare-cumpărare din 01 aprilie 2005 în sumă de 17 000 dolari SUA.

Mai susțin reclamanții că la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. 507 din 01 aprilie 2005 în privința apartamentului 93 din str. Florilor, 16/2 mun. Chișinău, nici una din părțile contractante nu și-au manifestat voința spre nașterea sau stingerea drepturilor patrimoniale asupra apartamentului în cauză or, contractul respectiv a fost îndreptat spre a ascunde încheierea unui alt contract, și anume a contractului de împrumut a sumei de 17 000 dolari SUA, care a fost practic încheiat între Marina Ocerentiuc și Valentina Chironda, iar drept dovadă în acest sens servește faptul că Chironda Valentina i-a transmis Marinei Ocerentiuc suma de 7 000 dolari SUA cu o săptămână înainte de încheierea contractului de vânzare – cumpărare.

Relatează că drept confirmare a acestor circumstanțe servește și recipisa semnată de Chironda Valentina în care se indică că ultima nu pretinde la dobândă și se obligă să restituie apartamentul după ce Ocerentiuc Marina, își va onora obligațiunile și va restitui suma împrumutată.

Mai indică reclamanții că întrucât prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2011 cerințele dâșilor cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare din 01 aprilie 2005 încheiat între Cravenco Gheorghii și Chironda Valentina au fost respinse, au pierdut dreptul de a cere restituirea apartamentului din cauză, însă, consideră că sunt în drept să pretindă de la pârâtă restituirea contravalorii bunului obținut fără justă cauză.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 201, 220, 238, 240 1389, 1393 Cod civil.

Solicită Cravenco Sofia și Cravenco Gheorghii încasarea din contul Valentinei Chironda a sumei de 336 000 lei (echivalentul sumei de 28 000 dolari SUA la data de 01 aprilie 2005) și a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 5 000 lei și repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 12 mai 2016, a acțiunea a fost respinsă ca tardivă și neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017, a fost respins apelul declarat de Cravenco Sofia și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 17 iulie 2017, Cravenco Sofia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, menționând că instanța de apel nu a examinat toate argumentele cererii de apel și nu a examinat argumentele îmbogățirii fără justă cauză a Valentinei Chironda.

Invocă că instanța de apel a lăsat fără apreciere faptul că contractul de vânzare-cumpărare din 01 aprilie 2015 este unul fictiv, întrucât nu a fost tradus în limba pe care dâșii o cunosc, iar la caz a avut loc de fapt un împrumut în sumă de 17 000 dolari SUA.

De asemenea instanța nu s-a expus asupra recipisei semnate de Chironda Valentina prin care aceasta s-a obligat să restituie apartamentul după ce Oceretniuc Marina își va onora obligațiunile de restituire a împrumutului.

Totodată, menționează că instanța de apel i-a încălcat grav dreptul la prezentarea probelor respingându-i în acest sens cererea cu privire la anexarea la materialele cauzei a recipisei în care Chironda Valentina indică că v-a restitui apartamentul odată cu restituirea împrumutului, și care consideră recurenta că este un înscris important pentru soluționarea justă a litigiului.

Or, anume acest înscris confirmă că la caz a avut loc un împrumut garantat prin gajul apartamentului nr. 93 din str. Florilor 16/2 or. Chișinău.

Mai indică recurenta că instanțele ierarhic inferioare au examinat superficial circumstanțele cauzei, au interpretat arbitrar probele din dosar și nejustificat au concluzionat că acțiunea a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă de apărare pe cale judiciară, deoarece esența litigiului în speță este îmbogățirea fără justă cauză iar faptul că apartamentul nu poate fi restituit s-a stabilit prin decizie irevocabilă doar la 30 noiembrie 2011.

În context cu referire la prevederile art. art. 1389, 1393, 493 Cod civil, susține recurenta că instanța de apel nu a creat ambelor părți posibilități egale de a-și argumenta pretențiile și neîntemeiat a respins cererea dânzei privind audierea în instanța de apel a intimatei Chironda Valentina, vizavi de circumstanțele întocmirii recipisei, fapt ce a dus la soluționarea greșită a pricinii.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

După cum denotă din actele cauzei, copia deciziei instanței de apel din 26 aprilie 2017, a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces, inclusiv recurentei Cravenco Sofia la data de 05 mai 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 5504 ce se conține la dosar (f. d. 29 Vol. II), însă careva date privind recepționarea acesteia de către destinatari, materialele cauzei nu conțin.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta Cravenco Sofia s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 iulie 2017, împotriva deciziei instanței de apel din 26 aprilie 2017 în termen.

La data de 20 septembrie 2017, în adresa intimațiilor Chironda Valentina și Oceretniuc Marina a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Însă, intimații nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Cravenco Sofia în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Cravenco Sofia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Cravenco Sofia.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Cravenco Sofia se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas